

1. INNLEDNING

Takk for en innholdsrik visitas med mange inntrykk.

Jesusfortellingene har stått i sentrum under denne visitasen. De forteller at Gud er midt i mellom oss. Vi har prøvd å leve oss inn i dem, og bli én del av dem. For det er levende fortellinger som inviterer til å bli med inn. Og vi lar dem flette seg inn i våre egne hverdagsfortellinger.

Jeg tror at når Jesus kom inn i en ny by, så hadde ryktene gått foran ham; «Jesus er på vei til oss!» Og folk kommer ham i møte. Stor trengsel rundt ham. Det var nok ikke bare i Jerusalem på Palmesøndag de ropte Hosianna da han kom inn i byen. Men det skjer også når han kommer inn i de små landsbyene med bare en støvete gate eller ei trang veit, som åpner seg mot et torg med vannposten i midten. Vi har fablet om at ungene myldrer rundt ham og kravler omkring, - og på ham. Han bærer en liten en på hver arm, - og det er latter, sang og glede. I det øyeblikket fornemmer de at Gudsriket er nær. Han er Gudsriket. Han bærer det jo med seg. Gudsriket beveger seg på jorden med Jesus. Han har med seg alt det Gud har. Jesus er sentrum. Jesus ser hver enkelt av dem. Og når de merker det, begynner de å se hverandre og de andre rundt seg. Underlig med Jesus slik. Sånn nå også. Han tar ikke all oppmerksomhet selv. Jesus får oss til å se hverandre. Den som blir sett, ser andre, -må ikke ha all oppmerksomhet for seg selv.

Jesus setter barna i sentrum. Det er derfor jeg er så sikker på at det er fullt av barn rundt ham når han kommer inn i en ny by. For han snakker så ofte om dem. Og når han gjør det, har han sikkert en eller flere i fanget og på armen, - og mange rundt seg. Jesus er en mester i å snakke om det rette når han har de det gjelder omkring seg. Vi merker at det er annerledes å befatte seg med andre menneskers liv når vi har dem rundt oss. Når vi står ansikt til ansikt med en Annen, utfordres vi til å vise respekt.

Barnet i sentrum. «Den som ikke er som barnet, har ikke skjønt hvem Gud er», sier Jesus. Jesus er stedet i tilværelsen som er uten krav. Hos ham er all angst drevet bort. Hos ham våger vi å være oss selv. Uten å fordømme oss selv, og gjøre oss selv små og ynkelige. For dommen ligger hos Gud. Og han vet mye dypere enn oss hvordan og hvorfor vårt liv er blitt slik det er blitt. Ingenting å være redd for, skamfull for. Ingen krav. Du får være deg selv med all ditt, også med et liv som ikke henger sammen, som er motsetningsfylt og tidvis er forvirret og splittet. Du våger å ikke være perfekt. Jesus har selv tatt på seg ansvaret for ditt og mitt liv. Hen er dypt engasjert i oss.

Vår tid er på mange vis nådeløs. Vi skal være perfekte, prikkfrie. Det forteller ikke minst «facebooksidene» oss.

Hvordan skal barnet skal ha det i livet? Uten bekymringer. Det skal erfare at andre tar seg av det i kjærlighet.

Vi er dessverre påmint disse dagene under visitasen at slik er det ikke i landet vårt. Nylig er det blitt avdekket at politiet ikke har evnet å avsløre et drap på et barn. Uvisst av hvilken grunn, foreløpig. Men dette har forsterket debatten omkring barns oppvekst i samfunnet vårt. Barn opplever uakseptable oppvekstvilkår. Vold. Overgrep. Kaos i de

nære relasjoner. Barnet er satt under press i vår tid. Det kan være et forventningspress drevet av ambisiøse foreldre på vegne av seg selv og barna, som kan være næret av oppriktig omsorg. Men som likevel blir tvetydig. Og i den andre enden av skalaen hvor barna så ettertrykkelig blir satt til side, og blir stengt inne og holdt nede både fysisk og mentalt.

Vi må ha en oppmerksomhet mot barn. «Oppdagelseskompetanse» og «oppmerksomhetskompetanse» kaller psykiater Jan Egil Vold dette. Ethvert voksent menneske bør ha bevissthet om det, sier han. Du må gi barna oppmerksomhet når du møter dem. Se og hilse på nabobarna. For det ligger et håp i dette hos den minste når en voksen ser på en, - og legger merke til en. Og kanskje vil det ane deg at du rett ofte møter en liten en som ikke har det godt?

Dette skal ligge som en uro i mellom oss. For den har vi fra Jesus.

2. Rapporter

Til visitasen er det blitt utarbeidet 5 rapporter;

- Beretning om menighetsforholdene i Bjugn sokn, v/ sokneprest Åslaug Elvebakk
- Beretning om menighetsforholdene i Ørland sokn v/ sokneprest Ola Garli
- Beretning om kirker og kirkegårder fra Bjugn kirkelig fellesråd v/ kirkeverge Hanna Sødal
- Beretning om kirker og kirkegårder fra Ørland kirkelig fellesråd v/ Karen Lervik Stai
- Rapport om kirker og kirkegårder og forvaltningsmessige forhold v/ prost Brita Hardeberg
- «Framtidsutvalget for Ørland og Bjugn» ; « Fellesskap, tilstedeværelse og tilgjengelighet»

Disse rapportene har vært utgangspunkt for vårt arbeid under visitasen. Alle disse blir vedlagt protokollen som blir utarbeidet, og som danner grunnlag for oppfølginga etter visitasen.

Disse rapportene vil være viktige arbeidsredskap for menighetsrådene i det videre arbeid framover. De tegner et godt bilde av situasjonen i dag, samt ser framover mht rådernes arbeid. Jeg vil særlig trekke fram rapporten til «Framtidsutvalget»; «Fellesskap, tilstedeværelse og tilgjengelighet». Gratulerer med denne. Det er et visjonært, men og realistisk dokument, som dere må aktivt benytte i det videre arbeid.

«Framtidsrapporten» for Bjugn/Ørland som er et spennende og viktig samarbeidsprosjekt for begge sokn, og som virkelig evner å peke ut utfordringene som ligger foran i denne delen av Fosen. Her imøteses en sterk vekst i forbindelse med den nye «kampflyplassen».

Det drives et rikt og mangfoldig menighetsarbeid både i Bjugn og Ørland menigheter ut fra rapportene. Det er oppmuntrende lesning. Og det er nyttig å bli utfordret på en gjennomgang av alt en gjør i menighetene, for ofte får en kontakt bare med det en selv vet om, og deltar i.

Menighetene har en betydelig kontaktflate med menneskene som bor her, ikke minst gjennom livsfasene; ved dåp, konfirmasjon, vigsel, begravelse. Likeså i diakonien, og

etter hvert trosopplæringen.

Det er et lite under at så mange holder fast på sin tilknytning til kirka. Det viser at dere er med å skape en troverdighet i forhold til det som er viktig for mennesker også i dag, - medmenneskelighet, som består i respekt og verdighet og ærefrykt for livet. Dette håpet holder dere levende gjennom stadig å gjenfortelle de levende fortellingene om Jesus Kristus.

Jeg vil takke dere for det store arbeid både ansatte og frivillige utfører i Bjugn og Ørland. Vi skulle alltid gjort enda mer. Men når vi ser hvilke ressurser vi har til rådighet, så gjør dere utrolig mye. Vi får mye kirke ut av hver krone. Det skal vi være oss bevisst. For det er ikke så lett å måle resultatene i vårt arbeid i menighetene. For den handler om andre verdier enn krone og øre. Det er ikke effektivitet og den korteste og raskeste veien det handler om. For kjærlighetens vei er ikke slik. Den er både langsom, lang og kronglete. Mange ganger lurer vi på hvor det bærer hen. Slik er det å være et fellesskap som trassig tror på at kjærligheten er den sterkeste makt i verden.

3. Møte med menighetsrådene

Det er historisk at Bjugn og Ørland er sammen i et felles menighetsrådsmøte.

Etter eget ønske.

Vi trodde da vi planla visitasen, at vi hadde en viss kommunalpolitisk teft. Da visitasen ble fastsatt, var vi sikre på at kommunesammenslåinga ville være et faktum. Så skjedde ikke. Da måtte spørsmålet gå til de to menighetsrådene, «Vil dere være alene, eller skal vi ta møtene sammen likevel?» De ville opprettholde planen om et felles møte. Og det viste seg meget gunstig å gjøre nettopp det.

Vi fikk gode innledninger av menighetsrådslederne; Mari Høyen , Bjugn menighetsråd og Brit Eli Døsvik fra Ørland menighetsråd.

Et tema i samtalen var bevisstheten hos det enkelte menighetsrådsmedlem knyttet til det som er viktig for en selv i menighetens liv. «Hva er viktig for meg? Og hvordan skal jeg virkeliggjøre dette i min periode i menighetsrådet?» Dette er av betydning for å holde opp engasjementet i rådsarbeidet. Det gjør det også mer spennende og motiverende. «Jeg er valgt inn i rådet. Jeg er gitt et tillitsvotum. Det handler om mitt engasjement». Selvsagt er det viktig at vi føyer oss inn i et fellesskap med felles strategier og felles målsettinger, men det er så viktig at du har din egen innvirkning på arbeidet, - om det så bare er ett anliggende som du stadig minner om; for eksempel barna, de minste mellom oss.

Vi konsentrerte oss dessuten om gudstjenestelivet. Gudstjenesten er pulsslaget i menighetens liv. Vi var inne på det i kirka i dag. Når det hellige blir så synlig midt imellom oss, så må vi jo være der. Det er det som skjer i nattverden, i dåpen, - og det er det som skjer i Ordet, når Jesusfortellingene fortelles levende. For plutselig , så stråler det hellige frem. Det hellige er skjult i det alminnelige.

Når vi er samlet om Ord og sakrament i gudstjenesten, er Gud midt i mellom oss, i

Ordet, dåpen og nattverden. Det er Gud, i Jesus Kristus, som skaper kirka. Alt han eier og har, har han med seg.

Det er ikke kvaliteten på oss mennesker som avgjør om vi er en rett menighet eller ikke. For alt avhenger av Jesus Kristus alene. Når Han er her, - og vi er samlet om ham, - da er vi en sann kirke.

Derfor er gudstjenesten umistelig for oss.

Den er det viktigste i menighetens liv.

Her samles alle, uansett hvem vi er, hva vi har gjort, hva vi måtte mene. Dette er et fellesskap som er samlet omkring Kristus. Han forener oss.

Gudstjenestesøkningen er for tiden en stor utfordring for alle bispedømmets menigheter.

I menighetene i Bjugn og Ørland søker folk til kirka når de har en grunn. Når det er dåp, konfirmasjon, vigsel, begravelse, så kommer folk. Likeså i julehøytida.

Kirka betyr mye for folk. Vi merker det når vi står ved livets korsveier. Det må markeres. Da har kirka en selvsagt plass.

Trosopplæring og gudstjeneste hører sammen. Her ligger muligheter til å møte barn og voksne på nye måter.

Vi utfordres, ja jeg utfordrer menighetsrådene til å samtale om gudstjenesten, nettopp for å høyne bevisstheten om den. Vi må snakke gudstjenesten fram, - ikke ned. Hvor ofte dveler vi det som var bra, og som det er all grunn til å feste seg ved og glede seg over? Vi skal være kvalitativt bevisst når det gjelder gudstjenesten. Men vi skal ha kontakt med at det er utrolig viktig for de som arbeider med gudstjenesten å få oppmuntringer og støtte. For det er så uendelig inspirerende med tanke på det videre arbeid.

Nidaros bispedømme har hatt en bekymringsfull nedgang i gudstjenestebesøket, nærmere 10 % på ca. 10 år. Det kan ikke fortsette slik. Dette må vi finne ut av. Derfor har jeg tatt initiativ til at vi går grundig inn i dette, og med åpenhet og ærlighet ser hva grunnene er, og så prøve å gjøre noe med det.

Vi har hatt en undersøkelse om gudstjenesten. Under overskriften «Sammen om gudstjenesten» ble folk invitert til å si hva de opplever som en god gudstjeneste. Hva betyr den? Hva vil de eventuelt ha forandring på?

Vi er i ferd med å analysere resultatene. Er det noe å hente her som vi kan ta med oss videre i arbeidet med gudstjenesten?

Derfor utfordrer jeg menighetsrådene til regelmessig å drøfte disse spørsmålene. Det handler om konstant å fokusere på gudstjenesten som det viktigste i menighetens liv. Det nye nå er at menighetsrådene har et hovedansvar for gudstjenestelivet. Prestens rolle er noe endret. Det er ikke lenger i samme grad «prestens gudstjeneste» slik vi var vant til å tenke før, men menighetsrådet er i mye større grad ansvarlig.

Det skal bli spennende å se om vi lykkes med å få økt gudstjenestebesøk. For vi har verdens viktigste budskap å meddele; «Om Ham som har skapt oss, elsker oss over alt. Han har gitt sitt liv for at vi skal leve i frihet og glede.»

4. Trosopplæring

Det drives et godt trosopplæringsarbeid i Bjugn og Ørland. Det er blitt drevet i mange år, også før vi fikk egne trosopplæringsmidler. Her er søndagsskole, barnelag, utdeling av 4-årsbok, konfirmantundervisning. Alt utført med kvalitetsbevissthet og trofasthet. Jeg vil særlig gi litt ekstra oppmerksomhet knyttet til arbeidet med konfirmantene. Gudstjenesten i Jøssund kirke med alle konfirmantene i Bjugn tilstede, var et høydepunkt. Ole Thomas sa til meg at han var så stolt av konfirmantene sine, - da han så dem ved lysteningsstedet midt i kirka. Det gjør inntrykk å høre slikt, og jeg blir glad over at en prest kan omtale konfirmantene på en slik måte. Da tror jeg også at konfirmantene trives med presten sin.

Fosen prosti har som et av de siste prostiene i bispedømmet fått trosopplæringsmidler. Vi merker stor entusiasme. Her gjelder det og om å ha tålmodighet. I Bjugn og Ørland har dere gode trosopplæringsmedarbeidere som viser stor arbeidsglede.

Det er viktig at en også fremover arbeider med trosopplæring og gudstjenesteliv i fellesskap. Trosopplæringen trenger å ha med seg de tradisjonsbærende elementer for å vokse og gro, og stå stabilt. 4-års boka er et godt eksempel. Den er snart er 50 år gammel. Det tar tid å få ting på plass. Ledemotivet i trosopplæringa i Trøndelag er: Ha tro på det dere driver med, og ha tålmodighet. Hold fast på Lysvåken, Tårnagentene og Babysang slik at det også blir tradisjon. Da har det bærekraft her hos oss.

Og en siste viktig påminning knyttet til trosopplæringa; Tenk på foreldrene! Finn nådestunder for foreldrene, slik at de opplever trosopplæring for barna som «påfyll» også for seg selv. Nå er jeg inne på et poeng i prekenen; I dag er det et ganske stort jag på aktiviteter for barna. De skal være med på musikk, håndball, fotball og alt det vi vet. Og skøyte! Det er rett og slett kjempekrevene å være foreldre i dag. Vi må tenke nøye på om det finns «kvileplasser» i våre trosopplæringsprogram gjennom ukene og månedene. Kan vi finne tidspunkt for trosopplæringen som ikke konkurrerer med andre aktivitetstilbud, - tidspunkt som heller fungerer som avlastning for foreldrene? Hva med trosopplæring til tider hvor foreldrene trenger å ha barna på et godt og trygt sted når de selv er på arbeid, - når barna har fri fra skolen. Slik kan trosopplæringen føre med seg at foreldrene også får en ekstra glede av den.

5. Frivillighet

Først; takk for en flott frivillighetskveld med mange tilstede både fra Bjugn og Ørland. Imponerende.

Frivillighet har og vært et gjennomgangstema for oss disse dagene. Det er en utfordring for alle menighetene i bispedømmet. Vi står sammen også om dette.

Det er en sterk dugnadsånd og frivillighetskultur her i kommunene, med festivaler og kulturdager, og et stort antall av lag og foreningene av ulikt slag

Kirka er en frivillighetsbevegelse. Vi blir rikere mennesker når vi gir til andre av vårt eget. Da får vi dobbelt tilbake. Du blir et rikere menneske og en kristen når du gir av ditt eget til et medmenneske.

Hvordan makte å opprettholde ansvaret for et livskraftig frivillighetsarbeid som er så vesentlig for å skape og opprettholde levende lokalsamfunn i bygd som i by? Dette er påtrengende. For det er mange, ikke bare kirka, som leter etter nøkler for hvordan dette kan gjøres.

I Nidaros bispedømme vil vi arbeide planmessig i fellesskap med mange for å finne fram bla. til en metodikk som kan hjelpe oss til å styrke rekrutteringen til frivillighetsarbeidet.

6. Diakonstilling for Bjugn og Ørland sokn

Felles for de to menighetsråd er behovet stort for å få opprettet en felles diakonstilling. Dette ble særlig løftet fram i møte med ledelsen i begge kommunene. Nidaros bispedømmeråd har alt bevilget 50% av lønnsmidlene til en felles diakonstilling for Bjugn og Ørland. Nå forventes 25% fra hver av kommunene, dvs lønnsmidler til den andre halvparten av stillingen. Vi vurderer det slik at det er gode muligheter for å få til denne diakonstillingen fra 2015 til Bjugn og Ørland. Vi er dog spent på hva Bjugn kommune gjør med sin anstrengte økonomi?

7. Kirkene i Bjugn

Bjugn menighetsråd meldte i møtet at det trengs å få flere økonomiske midler for å oppnå et bedre kontinuerlig vedlikehold av kirkene. Driftsmidlene må økes.

Menighetsrådet trenger en større stilling som sekretær.

Begge disse forhold ble drøftet i møtet med Bjugn kommune. En vil komme tilbake til dette under budsjett-drøftingene for budsjettåret 2016.

Kirkegården på Ørland

I Ørland er det bl.a. nå helt nødvendig å få løst saken med utvidelse av kirkegården innenfor en tidsramme på et år eller to.

Ørland kommune har stor forståelse for dette. Saken vil snart skal få sin løsning.

8. Reformasjonsprosjektet, - Lutherjubileet.

En stor ros til Reformasjonsprosjektet drevet av sokneprest Ola Garli, Ørland menighetsråd i samarbeid med Ørland kommune. Takk for den måten dere har dratt i gang dette prosjektet på. Dere har vært klarsynte, - og på en måte fanget et øyeblikk, - og allerede fått veldig mye ut av det. Dere er faktisk den eneste menighet og kommune i landet som er blitt invitert inn i Lutherfellesskapet i Wittenberg. Gratulerer. Nidaros bispedømme vil gjøre en hovedsatsing i Lutherjubileet med bakgrunn i det dere har skapt her. Det er viktig nå at reformasjonsprosjektet framover får en enda sterkere forankring i menigheten. Det er også viktig for at prosjektets engasjement skal spre seg, at flere involverer seg i det.

Ørland og Austråt med fru Inger er unik markør i Reformasjonsjubileet, (eller Lutherjubileet for oss, da reformasjonen i Norge/Danmark kom i 1536/37)

En firkant; Ørland, Steinvikholmen, Stiklestad, Trondheim er viktige kirkehistoriske sentra, med fru Inger til Austråt, erkebiskop Olav Engelbretson på Steinvikholmen, kong Olav Haraldsson på Stiklestad og Olav den hellige i Trondheim. Her ligger det en framtidig synergieffekt for tettere samarbeid og samordning mellom historiske steder i Midt – Norge og Nidaros bispedømme?

9. Møte med ansatte

Vi møtte en stabil og høyt motivert stab, med stor faglig kompetanse, høy arbeidsmoral og et godt teamarbeid. Det var en glede å møte en stab hvor alle ga uttrykk for å ha mye glede, og samtidig spennende utfordringer i jobben. Spørsmålet vi stilte til hver enkelt var; «Kan du velge ut kun to ting av alt du gjør i din stilling; Hva liker du best i jobben din, og hvilke utfordringer gir den?» Alle er seg bevisst at det er spesielt å arbeide i kirka. Alle legger stor vekt på den kontakten en har med mennesker i sitt arbeid.

Våre medarbeidere er de aller viktigste i kirka vår. Kirka må være en god arbeidsplass. De ansatte må få lov til å bruke seg selv på den måten en ønsker, og har utdannet seg til. Vi må gi gode rammebetingelser for medarbeiderne. Og det opplever jeg virkelig her. Folk her er så motiverte at de til og med tar med egne traktorer og spader når de driver med arbeidet på kirkegårdene. Enestående egentlig. Dette sier i det minste noe om en kultur som en godt kan tenke seg å holde fast på, for den forteller om en dyp tilhørighet og en ansvarsfølelse.

Vi drøftet dessuten arbeidet i staben med stabs- og møtekulturen, samt viktigheten av at alle har årlige medarbeidersamtaler med sin daglige leder.

10. Besøk på sykehjem og møte med palliativt team

Bjugn og Ørland har et godt og bærekraftig samarbeid med syke- og omsorgshjem.

Vi har hadde gode samlinger for eldre som bor på sykehjem, med andakt og sangstunder.

Det er et godt og tillitsfullt samarbeid mellom prestene og de ansatte ved institusjonene. Det ble uttrykt stor tilfredshet over den prioritet kirken viser i forhold til de eldste i menighetene.

Vi hadde også et interessant møte med palliativt team på Ørland, hvor vi drøftet de etiske aspekter ved smertelindringsproblematikken.

Teamet har et godt samarbeid med hjemmetjenesten i regionen, Vi ser begge parter at samarbeidet med kirka også kunne være ennå tettere. Men dette er fra kirkens side et resursspørsmål, da dette arbeidet fordrer en relativt tett oppfølging, som det er krevende å forvente at en kan stille opp i forhold til, ut fra de ressurser vi har til rådighet. Det ble poengtert at presten utenom å representere det "kristne", i tillegg innehar en

livssynskompetanse og en generell åndelig kompetanse som teamet i stadig større grad kan ha nytte av. En er ikke fremmed for at presten kan benyttes som rådgiver generelt i «åndelige» spørsmål som sykehjemmets ansatte vil stå overfor i møte med beboerne. Den nye diakonstillingen vil og kunne få en betydning innenfor dette.

11. Møtet med Bjugn og Ørland kommuner

Bjugn kommune;

Som nevnt annet sted ble opprettelse av diakonstilling gitt særlig oppmerksomhet. Bjugn utfordres til å bidra med 25% av lønnsmidlene. Bispedømmerrådet anser det som særdeles viktig å få disse stillinger på plass i nettopp Bjugn / Ørland, hvor en ser at behovet er stort og stadig blir større. Kommunen stilte seg positivt til å få dette på plass i den kommende budsjettbehandling. Men de gjorde oppmerksom på at kommunen befant seg i en meget krevende økonomisk situasjon med bla stopp av opprettelse av nye stillinger.

En la også fram behovet for utvidelse av sekretærstillingen for menighetsrådet fra 30% til 50%.

Kommunen ble dessuten gjort oppmerksom på de lave driftsmidlene som burde økes, ikke minst fordi kirkene krevde bedre og mer kontinuerlig vedlikehold.

Kirkene er de eneste historiske bygninger vi har i lokalsamfunnene. Det må være det store fellesskapets oppgave å holde disse bygningene i god stand. For de er umistelige. Her er sporene tydelige etter de som har bodd og levd her før oss. En viktig oppgave under visitasene er påpekning av at det må sikres gode brannvarslingsanlegg mv i alle kirkebygg. Det vil være dypt tragisk om noen av kirkene skulle bli ødelagt av brann. Vi anser ansvaret for kirkehusene å ligge særlig sterkt på kommunen, selv om Kirkelig fellesråd er juridisk og økonomisk ansvarlig. Dette er bygg som tilhører hele fellesskapet, og da må kommunen som den viktigste fellesskapsaktøren se sitt særlige ansvar for at disse historiske bygg kan forvaltes på best mulig måte både i dag og for framtidens generasjoner.

Ørland kommune

En drøftet med Ørland kommune opprettelsen av felles diakonstilling for Ørland og Bjugn som ovenfor nevnt.

Kirkegårdsutvidelsen ble drøftet. Ørland kommune vil ta et aktiv initiativ slik at spørsmålet omkring arealet som er ønsket for utvidelsen blir avklart. Det haster, da det begynner å bli for få gravplasser til disposisjon. Ørland kirkelige fellesråd er ansvarlig for forvaltningen av gravplassene på vegne av Ørland kommune. Fellesrådet er opptatt av at forholdene blir lagt best mulig til rette fra kommunen sin side, slik at de kan få ivareta sitt forvalteransvar på en tilfredsstillende og forsvarlig måte.

Vi hadde gode samtaler også om de konsekvenser som utbyggingen av kampflybasen fører til. Vi refererte til møtet med «Støygruppa». Møtet med den gjorde sterkt inntrykk på oss. Store frustrasjoner er i ferd med å bre seg i forhold til Forsvarets og

Forsvarsbyggs fremgangsmåte ved forhandlingene om kompensasjoner ved innløsninger av eiendommer. Vi ble oppbragt over de fortellinger vi fikk høre; - om til dels sterk nedsatt livskvalitet for enkeltmennesker og familier. Dette er så bekymringsfullt at jeg har til hensikt å be om et møte med ansvarlig statsråd i saken.

En drøftet med begge kommunene spørsmålet om budsjettrutiner. Fellesrådene er egen juridisk person. Det er viktig at de innarbeides egne årlige fastlagte budsjettmøter mellom Kirkelig fellesråd kommunen. Her møter ordfører/rådmann fra kommunen og leder/kirkeverge fra Kirkelig fellesråd. Dette skaper forutsigbarhet i budsjettarbeidet både for Kirkelig fellesråd og kommunen.

Vi merket et godt samarbeid mellom kirkevergene og kommunens administrasjon. Det vi kaller «dørstokkmøter» er velutviklet,- at kirkevergen kommer innom ordførers eller rådmannens kontor og sier; «jeg mangler 15.-20.000,- til det og det formål. Kan du gjøre noe med det?», - Og så finner en løsning. Det kan være gode og nødvendige møter. Men dette kan samtidig være både «en god og gæ'li» måte å jobbe på. Særlig hvis det bare er på dette viset. Derfor er de årlige budsjettmøtene nødvendige for å sikre struktur og forutsigbarhet i samarbeidet.

12. Støygruppa

Det var et sterkt møte med støygruppa.

Jeg vil takke sokneprest Ola Garli for at la opp til at vi skulle få dette viktige møtet under visitasen.

Dette handler om de som bor innenfor den røde sonen for utbyggingen av «kampflybasen». Mange enkeltpersoner og familier er pga av dette kommet i en meget vanskelig økonomisk, følelsesmessig og menneskelig situasjon.

Det gjorde et veldig sterkt inntrykk å møte dem, - så sterkt at jeg opplevde at vi her står overfor betydelige etiske utfordringer. Storsamfunnet står overfor et ubeskyttet enkeltmenneske. Her er et sterkt asymmetrisk forhold. Den sterkeste står mot den som er adskillig mindre. I asymmetrien har den sterkeste, den med høyest rang alltid et særlig ansvar. Her handler det om mennesker som ikke selv har valgt å flytte. De blir pålagt det, - av storsamfunnet. Da forplikter vi å være storsinnet. Storparten av ørlandssamfunnet ønsker kampflyplassen, påpeker Støygruppa, inklusive de som bor innenfor den røde sone. Men det betyr ikke at de må bære ekstra belastninger for det. Her er det mennesker som mister hjem og eiendommer som har fulgt slekta i generasjoner. Det fordrer en ytterligere varsomhet og respekt overfor de som rammes. For vi må vel kunne bruke ordet «rammet». En skjønner nødvendigheten av endret disposisjon av eiendommene. Men storsamfunnet må ta ansvar for de omkostninger som dette påfører den enkelte.

I møtet med Støygruppa fikk vi høre om en smerte og lidelse som kan knekke mennesker, og som i ferd med å ødelegge enkeltmennesker og familier. Et sitat; *Alle vil vi ønske kampflybasen hjertelig velkommen til Ørland, men det skal jo gå an å leve her for folk også. og det kan jo ikke være slik at det norske forsvaret så å si går til krig mot sin egen befolkning, slik som det nesten kanse ut her!*

Biskopen vil i forståelse med ordføreren i Ørland ta initiativ til et møte med forsvarsministeren/kommunalministeren. De humane og etiske utfordringer her er så store, at det fordrer en særlig politisk oppmerksomhet. Dette er en politisk sak som en er nødt til å ta tak i, og som må løftes opp på det nivået den hører hjemme.

Jeg vet at det her er mennesker som føler på saken fra begge sider, men mitt ærend her er å prøve å være med å løfte denne sak inn i en prosess på politisk nivå i forståelse med kommunen.

13. Kirke – skole

Ørland

Vi møtte 6. klasse ved Hårberg skole i Ørland kirke.

De hadde forberedt en hel mengde spørsmål. Første spørsmål var: «Hvor kristen er du, på en skala fra 0 – 10?!». Alltid artig å møte skolelevne. Her er det liv og engasjement. Jeg fikk 75 spørsmål. Så fikk jeg stilt et motspørsmål til elevene: «Hvor mange av dere kan tenke dere å bli biskop?» Bare en finger kom i været. Da det var stilt et nytt spørsmål fra en elev: «Hvor mye tjener du?» og jeg svarte på det, og så stilte på ny mitt spørsmål; «Hvem kan nå tenke seg å bli biskop?» Da kom 15 hender i været.

Bjugn

Vi hadde et godt møte med lærere, skoleledelse og elevrepresentanter på ungdomsskolen i Bjugn, et faglig sterkt møte som handlet om på hvilken måte kirka og skolen sammen kan være brobyggere i livssynsundervisningen, særlig omkring perspektivet livssynsdialog.

Vi ser imidlertid noen utfordringer i skole /kirke-forholdet både i Bjugn og på Ørland, som en kan drøfte videre.

14. Takk

En stor takk til sokneprestene Åslaug Elvebakk og Ola Garli som har lagt ned et stort arbeid i forberedelse og gjennomføring av visitasen. Takk til kapellan Ole Thomas Bientie Reiten, og prost Brita Hardeberg.

Takk til kirkevergene Hanna Sødal og Karen Lervik Stai. Mari Høyen og Britt Eli Døsvik på vegne av menighetsrådene.

Dere må ta med min hilsen til menighetsrådene.

Dette har virkelig vært en flott visitas.

Takk til trosopplærerne. –

Takk til kantor Bernt Gjelvold, og kantorene og musikerne ellers, dere som forvalter det «usynlige sakrament» i kirka vår. Musikken i vår kirke er det viktigste ved siden av ordene og kroppene våre. Når våre ord stopper, så går tonene oss helt inn i hjertet.

Til kirketjenerne, klokkerne og sekretærene vil jeg og si takk. Det har vært en visitas med mange fine møter, hvor hver enkelt av dere har vært viktig.

Og så har jeg lyst også å komme med en særlig takk til deg Tormod, som har fulgt med på hele visitasen, - og så du må hilse så mye til Knut Josef også.

Takk til alle.

Må Gud velsigne Bjugn og Ørland menigheter.